

GJYKATA EVROPIANE E TË DREJTAVE TË NJERIUT
SEKSIONI I TRETË

ÇËSHTJA PAPAOSTANDINI KUNDËR SHQIPËRISË
(kërkesa nr. 7568/08)

VENDIM

STRASBURG
18 korrik 2024

Ky është vendim përfundimtar, por mund t'i nënshtrohet rishikimit redaktorial.

Në çështjen Papakostandini kundër Shqipërisë,

Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (Seksioni i Tretë), e mbledhur si Komitet i përbërë nga:

Peeter Roosma, *President,*

Andreas Zünd,

Oddný Mjöll Arnardóttir, *gjyqtarë,*

dhe Viktoriya Maradudina, *zëvendëskancelare në detyrë e Seksionit,*

pas diskutimit me dyer të mbyllura, më 27 qershor 2024,

mori vendimin e mëposhtëm, i cili miratohet po në atë datë:

PROCEDURA

1. Çështja vjen pas depozitimit në Gjykatë të një kërkesë kundër Shqipërisë, sipas nenit 34 të Konventës për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut (Konventa), më 18 janar 2008.

2. Qeveria Shqiptare (qeveria) u njoftua për kërkesën.

FAKTET

3. Detajet e kërkesës dhe informacion, në lidhje me kërkesën jepen në tabelën bashkëngjitur.

4. Kërkuesi u ankua për tejkalimin e kohëzgjatjes së procesit civil.

I. PRONËSIA DHE QIRADHËNIA E PARCELËS PËRKATËSE TË TOKËS

5. Më 17 tetor 1995 Komisioni i Kthimit dhe Kompensimit të Pronave (Komisioni) Durrës njohu pronësinë e trashëguar të kërkuesit dhe anëtarëve të tij të familjes mbi një parcelë toke me sipërfaqe 10000 m², dhe të ndodhur brenda një zone që menaxhohej nga Shtëpia e Pushimit të Ushtarakëve Durrës, një shoqëri shtetërore nën përgjegjësinë e Ministrisë së Mbrojtjes. Komisioni, gjithashtu, urdhëroi kthimin e parcelës të kërkuesit dhe familja e tij.

6. Më 12 dhjetor 1995, kërkuesi regjistroi pronësinë e tij në Zyrën e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme (ZRPP); megjithatë, Shtëpia e Pushimit të Ushtarakëve vazhdoi të administronte parcelën e tokës, duke ia dhënë atë me qira një pale të tretë më 24 prill 1999.

7. Gjykata e Rrethit Durrës pranoi kërkesën e kërkuesit për të ndryshuar vendimin e Komisionit të vitit 1995. Më 14 qershor 2000, ajo njohu pronësinë e trashëguar të kërkuesit dhe bashkëpronarëve mbi një parcelë tjetër toke me sipërfaqe 6000 m² dhe urdhëroi kthimin e saj.

II. PROCEDURA PËR KOMPENSIMIN PËR QIRANË E PARCELËS SË TOKËS

8. Më 18 gusht 2000, kërkuesi me bashkëpronarët e parcelës së tokës filluan procesin ligjor kundër Shtëpisë së Pushimit të Ushtarakëve dhe Ministrisë së Mbrojtjes, duke pretenduar shumat që pala e tretë i kishte paguar të paditurve sipas kontratës së qirasë.

9. Më 6 shkurt dhe 27 qershor 2001, gjykata e shkallës së parë dhe e apelit, përkatësisht, vendosën në favor të paditësve. Këto vendime u prishën më 20 mars 2002, nga Gjykata e Lartë e cila e ktheu çështjen për rigjykim në gjykatën e shkallës së parë. Gjykata e Lartë vendosi që gjykatat më të ulëta duhej të kishin ftuar në proces qiramarrësin.

10. Më 30 shtator 2002, Gjykata e Rrethit Durrës miratoi kërkesën e kërkuesit për masë sigurimi dhe ngriu 187.485 dollarë (USD) që i takonin Shtëpisë së Pushimit të Ushtarakëve. Më tej vendosi

të pezullojë procesin deri në vendimin e gjykatës së brendshme në procese paralele, ku u kundërshtua pronësia e kërkuarit mbi parcelën e tokës (shihni paragrafin 18 më poshtë).

11. Masa e sigurimit u hoq më 30 janar 2003, kur Gjykata e Apelit Durrës, gjithashtu, la në fuqi vendimin për pezullimin e procesit. Procesi rifilloi më 25 maj 2008. Më pas, disa seanca gjyqësore u shtynë sepse anëtarët e familjes së kërkuarit, bashkëpaditës në proces, nuk u njoftuan me fletëthirrje.

12. Më 15 prill 2009, gjykata pezulloi procesin për të lejuar anëtarët e familjes së kërkuarit që të nxirrnin një akt trashëgimie, në lidhje me një familjar që kishte ndërruar jetë, një bashkëpaditës.

13. Edhe pse vendimi për vazhdimin e procesit doli më 9 shtator 2009, seanca e kësaj date u shty sepse mungonte gjyqtari. Dy seancat e radhës u ricaktuan për të njëjtën arsye.

14. Më 16 mars 2010, Shtëpia e Pushimit të Ushtarakëve kërkoi pezullimin e procesit sepse po bënte riorganizim të brendshëm dhe nuk ishte e qartë se cili subjekt do ta pasonte. Gjykata pranoi kërkesën dhe pezulloi procesin.

15. Procesi rifilloi më 2 nëntor 2012.

16. Më 23 janar 2013, gjykata vuri re që kërkuari nuk u paraqiti, pa ndonjë arsye të fortë, dhe ndërpreu procesin në lidhje me atë.

17. Ndërmjet 23 janarit dhe 30 tetorit 2013, gjykata u mbështet në të njëjtat shkaqe për të ndërprerë procesin në lidhje me paditësit e mbetur.

III. PROCESIT NË LIDHJE ME SHFUQIZIMIN E PRONËSISË SË KËRKUESIT

18. Më 22 tetor 2001, Shtëpia e Pushimit të Ushtarakëve paditi kërkuarin përpara Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës, me kërkesën për të prishur vendimin e Komisionit të vitit 1995.

19. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Durrës pezulloi procesin, më 7 tetor 2002, sepse vlerësoi që paditësi kishte filluar proces të ngjashëm dhe të ndërlidhur përpara Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë. Ky vendim u la në fuqi në apel më 12 dhjetor 2002, nga Gjykata e Apelit Durrës.

20. Më 11 mars 2004, Gjykata e Lartë gjeti që nuk kishte arsye për të pezulluar procesin dhe e ktheu çështjen për shqyrtim në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor.

21. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Durrës, më 17 korrik 2006, prishi pjesërisht vendimin e Komisionit të vitit 1995. Ajo vendosi që kërkuari duhet të dëmshpërblehet në një nga mënyrat e parashikuara në ligj, në lidhje me 10000 m² në vend të kthimit të pronës.

22. Më 21 janar 2008, Gjykata e Apelit e ndryshoi atë vendim dhe vendosi që kërkuari të dëmshpërblehej në një nga mënyrat e parashikuara në ligj, në lidhje me 10000 m² në vend të kthimit të pronës.

23. Më 24 tetor 2012, Gjykata e Lartë i prishi ato vendime dhe e rrëzoi padinë kundër kërkuarve si të pabazuar. Ajo e gjeti të ligjshëm dhe të vlefshëm vendimin e Komisionit të vitit 1995.

LEGJISLACIONI

I. SHKELJA E PRETENDUAR E NENIT 6 § 1 TË KONVENTËS

24. Kërkuari u ankua që kohëzgjatja e dy proceseve civile nuk ishte në përputhje me kërkesën e “kohës së arsyeshme”. Ai u mbështet në paragrafin 1, të nenit 6 të Konventës.

A. Parimet e zbatueshme

25. Gjykata thekson se arsyeshmëria e kohëzgjatjes së proceseve duhet të vlerësohet duke pasur parasysh rrethanat e çështjes dhe duke iu referuar kritereve të mëposhtme: kompleksitetit të çështjes, sjelljes së kërkuarit dhe autoriteteve përkatëse, dhe atë që ishte në diskutim për kërkuarin në mosmarrëveshje (shihni *Frydlender kundër Francës* [DHM], nr. 30979/96, § 43 GJEDNJ 2000-VII).

26. Në çështjet kryesuese *Luli dhe të tjerë kundër Shqipërisë* (nr. 64480/09 dhe 5 të tjera, 1 prill 2014) dhe *Mishgjoni kundër Shqipërisë* (nr. 18381/05, 7 dhjetor 2010), Gjykata tashmë ka gjetur shkelje, në lidhje me probleme të ngjashme me ato në këtë çështje.

B. Vlerësimi i Gjykatës

1. Procesi për pretendimin e kërkuarit për kompensim

27. Procesi filloi më 18 gusht 2000 (shihni paragrafin 8 më sipër) dhe përfundoi më 23 janar 2013 (shihni paragrafin 16 më sipër). Prandaj, ai zgjati disi më shumë se dymbëdhjetë vjet dhe pesë muaj përpara tri niveleve të juridiksionit ku çështja u shqyrtua në katër raunde procesesh.

28. Objekti kryesor përpara gjykatave të brendshme nuk ishte veçanërisht kompleks dhe kërkonte vetëm vendimin për të drejtën e kërkuarit, për shumat që të paditurit kishin mbledhur për dhënien me qira të parcelës së tokës tek një palë e tretë.

29. Vonesa në fillim ndodhi për faktin se vendimi i parë i gjykatës së faktit dhe të apelit u rrëzuan në ankimin përpara Gjykatës së Lartë (shihni paragrafin 9 më sipër). Edhe pse nuk i takon Gjykatës që të analizojë cilësinë e vendimmarrjes së gjykatave të brendshme, kthimi i çështjeve për rishqyrtim zakonisht urdhërohet si rezultat i gabimeve të kryera nga gjykatat më ulëta, përsëritja e këtyre urdhrave brenda një procesi tregon një të metë të rëndë në sistemin gjyqësor. Gjithashtu, kjo e metë i ngarkohet autoriteteve dhe jo kërkuarve (shihni *Vlad dhe të tjerë kundër Rumanisë*, nr. 40756/06 dhe 2 të tjerë, § 133, 26 nëntor 2013, me referenca të mëtejshme).

30. Një vonesë e konsiderueshme prej pothuajse gjashtë vjet ndodhi si pasojë e pezullimit të procesit për shkak se pronësia e kërkuarit u kundërshtua në procese paralele (shihni paragrafin 10 më sipër dhe *Gjonbocari dhe të tjerë kundër Shqipërisë*, nr. 10508/02, §§66–67, 23 tetor 2007, në lidhje me paaftësinë e autoriteteve të brendshme për të menaxhuar si duhet shumëfishimin e proceseve për të njëjtën çështje). Një tjetër vonesë prej një viti e gjysmë rezultoi nga pezullimi i dytë i procesit për të lejuar të paditurin që të bëjë një riorganizim të brendshëm (shihni paragrafët 14 dhe 15 më sipër).

31. Asnjë nga këto vonesa nuk i atribuohet kërkuarit dhe ndryshe nga pretendimi i qeverisë, ai konkluzion nuk ndryshohet nga fakti që proceset në fund u ndërprejnë për shkak se kërkuari nuk u paraqit në gjykatë. As qeveria nuk parashtrroi ndonjë shpjegim tjetër për vonesën.

2. Proceset në lidhje me kundërshtimin e pronësisë së kërkuarit

32. Procesi përkatës filloi më 22 tetor 2001 (shihni paragrafin 18 më sipër) dhe përfundoi më 24 tetor 2012 (shihni paragrafin 23 më sipër). Kështu, ai zgjati njëmbëdhjetë vjet përpara tre shkallëve të juridiksionit.

33. Gjykata vëren se vendimet e gjykatës së faktit dhe apelit nuk qëndruan përpara Gjykatës së Lartë (shihni paragrafët 20 dhe 29 më sipër). Pas vendimit të Gjykatës së Lartë për të kthyer çështjen, gjykatës së rrethit ju deshën dymbëdhjetë muaj të tjerë për të vendosur për çështjen (shihni paragrafin 21 më sipër). Tetëmbëdhjetë muaj më vonë, gjykata e apelit nxori vendimin e dytë dhe katër vjet e shtatë muaj më vonë Gjykata e Lartë dha vendimin përfundimtar për atë çështje (shihni paragrafët 22 dhe 23 më sipër).

34. Kërkuari nuk kontribuoi në asnjë nga këto vonesa. Gjithashtu, çështja nuk ishte komplekse dhe qeveria nuk pretendoi të kundërtën.

3. Konkluzion

35. Pas shqyrtimit të të gjithë materialit të paraqitur, Gjykata nuk ka gjetur ndonjë fakt ose argument që mund të justifikojë kohëzgjatjen e përgjithshme të dy proceseve të përshkruara më sipër. Duke pasur parasysh praktikën e saj gjyqësore për temën, Gjykata vlerëson se në këtë çështje kohëzgjatja e proceseve ishte e tejkualuar dhe nuk plotësonte kërkesën e “kohës së arsyeshme”.

36. Prandaj, ankimi është i pranueshëm dhe tregon shkelje të paragrafit 1, të nenit 6, të Konventës.

II. ANKIMET E MBETURA

37. Gjithashtu, kërkuari u ankua për shkelje të nenit 1, të Protokollit nr.1, të Konventës, në lidhje me qiradhënien e pronës së tij nga autoritetet tek palët e treta. Gjithashtu, sipas nenit 13 të Konventës, ai u ankua që nuk kishte pasur ndonjë zgjidhje efektive për ankimet e tij sipas Konventës.

38. Duke pasur parasysh faktet e çështjes, parashtrimet e palëve, dhe gjetjet e saj, Gjykata vlerëson se ka shqyrtuar pyetjen kryesore ligjore të ngritur në këtë çështje. Kështu ajo vëren që

nuk ka pse të marrë një vendim të veçantë për këto ankime (shihni *Qendra për Burime Ligjore në emër të Valentin Câmpeanu kundër Rumanisë* [DHM], nr. 47848/08, § 156, GJEDNJ 2014).

III. ZBATIMI I NENIT 41 TË KONVENTËS

39. Duke pasur parasysh dokumentet në dispozicion dhe praktikën e saj gjyqësore (shihni, në veçanti, *Luli dhe Mishgjoni*, të dy të cituar më sipër), Gjykata e vlerëson të arsyeshme dhënien e shumave të treguara në tabelën bashkëngjitur.

Për këto arsye, Gjykata, unanimisht,

1. *Shpall* të pranueshëm ankimin sipas paragrafit 1, të nenit 6 të Konventës, në lidhje me tejkalimin e kohëzgjatjes së dy proceseve civile dhe *vendos* që nuk ka nevojë të shqyrtojë veçmas ankimet e kërkuarit, sipas nenit 13 të Konventës dhe nenit 1, të Protokollit nr. 1;

2. *Vendos* që është gjetur shkelje e paragrafit 1, të nenit 6 të Konventës, në lidhje me tejkalimin e kohëzgjatjes së dy proceseve civile;

3. *Vendos*

a) që shteti i paditur t'i paguajë kërkuarit, brenda tre muajve, shumën e treguar në tabelën bashkëngjitur, që do të konvertohet në monedhën e shtetit të paditur me normën në fuqi në datën e shlyerjes;

që nga mbarimi i afatit tremujor të sipërpërmendur deri në shlyerje, të paguhet interes i thjeshtë për shumën e mësipërme sipas normës së njëjtë me normën marxhinale të kreditimit të Bankës Qendrore Evropiane gjatë periudhës së mospagimit plus tre pikë përqindje.

Bërë në gjuhën angleze dhe njoftuar me shkrim më 18 korrik 2024, sipas rregullit 77 §§ 2 dhe 3 të Rregullores së Gjykatës.

Viktoriya Maradudina
ZËVENDËSKANCELARE NË DE TYRË

Peeter Roosma
PRESIDENT

SHTOJCË

Kërkesa që paraqet ankimin sipas paragrafit 1, të nenit 6 të Konventës
(tejkalimi i kohëzgjatjes së procesit civil)

Kërkesa nr. data e paraqitjes	Emri i kërkuarit, viti i lindjes	Fillimi i procesit	Mbarimi i procesit	Kohëzgjatja e plotë	Shuma e caktuar për dëmin jopasuror dhe kosto, dhe shpenzime për kërkuar (në euro) ¹
7568/08 18.1.2008	Minella PAPAKOSTANDINI	18.8.2000	23.1.2013	11 vjet e 10 muaj përpara katër shkallëve të juridiksionit	4.700
		22.10.2001	24.10.2012	11 vjet përpara tri shkallëve të juridiksionit	

¹ Plus çdo taksë që mund t'i ngarkohet kërkuarit.